

AAN MIJN VRIEND

Gemeente
BERGEN OP

C. LACH DE BÈRE,

BIJ DEN GLORIERIJKEN DOOD

VAN ZYN

HELDHAFTIGEN VADER

DEN HOOGWELGEBOREN HEER

CIPRIANUS DE BÈRE

Overleden den 14de Maart 1814.

TE BERGEN OP ZOOM, BY
J. VERKOUTEREN.

Vaek tooit zig 't blind geluk met Schitt'rende Eerlaau'rieren;
En juicht, op ijd'len roem van tijdgenooten grootsch, —
Maar ed'le, Heldendeugd ontwingt, voor 't Noodlot zwichtend;
Eene Eeuwige Eerkroon, aan den ijs'ren arm des doods.
Hoe ook den tijdstroom golft, hij kaatst verdiensten weder:
De krans der Eeuwigheid zwiert luchtig om uw veder,
O volks geschied'nis! daar, waar ge ons de glorie maalt
Van Held *Miltiades*, dien schrik der *Persianen*;
Maar heeft *Leonidas* niet, stervend' voor *Spartanen*,
s' Volks eerbied en den roem van 't laatst geslacht behaald?

Welaan: dit zij U troost, Mijn vriend! boog op de glorie;
Eens' ed'len Vaders, die den schrik des doods verwon, —
Die 't Vaderlandsche bloed, zelfs tot den laatsten druppel,
Voor Stad, en Land en Vorst grootmoedig off'ren kon.

Hem

Hem griede uw knellend juk, ô trouwe *Bergenaars!*
 Gij derfde 't vrij bezit van Haardstede en Altaren,
 Toen Hollandsch Leeuw reeds kalmde *Orange* scharuw genoot;
 Dit voerde uw Vriend, uw Held, uit zijn besneeuwde dreven,
 In 't woedend Krijgsvuur, dat uw sterken Wal deed beven;
 Maar in den arm der hoop vond hij der Helden dood.

Hoop, stout gegronde Hoop, ô lang gekluisterd *Bergen!*
 Zwerde in uw Vesting reeds der Britten zegevaan;
 De Helden juichten, en de schoonste toekomst lichte,
 Ondanks de zwartste nacht, elk weerloos Burger aan.
 Maar: even als de Maan, die, bij het zacht gefluister,
 Des nachtwinds, door het woud, in 't stil, in 't eenzaam duister,
 Met zwarte schaduwen en bleeke schein'ring speelt,
 Ja—schijnsels, ongevormd, en zonder stand of leven,
 Langs boomstam, wiegend loof, en struik en gras doet zweeven:
 Ach! zoo schiep ook de hoop 't misleidenst schaduwbeeld.

ô *Bergen*, pralend' op den zoom der grijze *Schelde!*
 Verschrik'lijk werd voor U dien jammer vollen nacht,
 Toen, bij het dond'ren van 't Kanon, dat vreugd moest brullett;
Brittanjes Krijgshair op uw straten werd geslacht;
 Toen 't moordziek Slavenrot, vol doller wraakzucht, woedde,
 En 't vrijheid minnend hart van uw beschermers bloedde;
 Toen weerlooze onschuld op 't lachhartigst werd vermoord;
 Toen zustertrouw, vergeefsch, den teêrgeliefden Broeder
 Beschermde; toen, aan 't hart der moê gekermde Moeder,
 Des Jong'lings fiere borst, baldadig, werd doorboord.

Straks

Straks was der Burg'ren huis, dat heiligdom der vrijheid;
 Waar liefde Altaaren sticht, in 't krijgstooneel verkeerd,
 En plofte dond'rend neêr, ten schandmerk der verwoesting;
 Maar toen heeft ook den dwang voor 't laatst getriumpheerd.
 Dan: eerst moest in dien nacht, ô *Bergen!* voor uw Wallen,
 Nog uw *DE BÈRE*, uw Vriend, uw Held, uw glorie vallen; —
 Reeds waande hij zijn kroost, van s' dwing'lands boei bevrijd,
 Reeds waande hij zijn Gade aan 't moedig hart te knellen;
 Reeds deed het reinst gevoel de traan der blijdschap zwellen
 In 't sprekend Heldenoog, dat vonkelde in den strijd.

Ach! 't schoonst gevormd ontwerp, door Heldentrouw geheiligd;
 Verzonk, gelijk een Burgt, op smeltend ijs gegrond;
 Geen blijde morgenster voorspelde al troostend uitkomst:
 Zelfs nacht omsluisde den droeven uchtenstond.
 Der Burg'ren moed bezweek; en gij — gij, opgesloten,
 In eigen wooning, met uw Lot — en Stadgenooten,
 Mijn vriend! wat leed uw ziel, toen 't woest gejuich, alôm;
 De zegepraal verspreide op uw bebloede straten,
 Waar der gekwetsten kreet, bij 't plund'ren der soldaten,
 Versmoorde in 't rofflen van der trotschen oorlogstrom.

Ja — Helden vielen! maar — schoon wreede roofzucht juichte;
 Hun jongsten adem blies 't geheiligd wraakvuur aan;
 Uit elken bloeddrop, die uit s'braven wonden vloeide,
 Ontsproot voor 't Vaderland nog ed'ler laauwerblaân,

Getuigd, ô Nacht! getuigd — Gij, die uw vleug'len spreidde,
Om 't bloedig bed van eer, hoe *Bergens* kroost zich vleidde,
Toen gij, verwagtingvol, de toekomst eerst ontvlood;
Stil juichte elk Burger hart gewis: „ den floet der dapp'ren
„ Rukt aan: wij zien *Orange* en *Eng'lands* Vaanen wapp'ren
„ Op onzen vrijen wal, bij 't rijzend morgenrood.”

Maar dien Triumphzang des vertrouwens ô mijn *Bergen!*
Smoorde op uw lippen, toen de lange nacht verdween,
En 't licht des winterdags, gehuld in vaale wolken,
Als was Natuur in rouw, het schriktooneel bescheen.
Niet slechts vloeide *Eng'lands* Bloed; Neen, *Bergen!* in uw grachten
Lag uw heldhaften Vriend vergeefs naar hulp te smachten;
Daar lag hij, wreed gewond, verkleumd, met bloed bemorst,
En blaauwe doodverw op 't gelaat; maar in zijn trekken
Was nog onwrik'b'ren moed en menschen min te ontdekken:
Nog klopte een vaderhart in s'helds verscheurde borst.

Valt een getergde Leeuw, in *Liebiesch* woestenijen,
Verwoed, op rovers van zijn ted're welpen aan,
Dan doet zijn dof gebrul de barre vlakte dav'ren,
Dan mogen macht en list zijn felle wraak weêrstaan,
Zijne oogen bliksemen: zijn adem doet, bij 't snuiven,
Het brandend zand, schoon 't met zijn bloed geverwd word, stuiven:
De sterkte scherpt zijn klauw; de fiere stoudheid zwiert
Zijn staart en maanen; maar, moet hij, in 't eind, getroffen
Door s'jagers knallend lood, al worst'lend, nederploffen,
Dan word zijn grootschen val met schamp'ren hoon gevierd.   Ja!

Ja! dan bezwijkt Natuur: dan is de kragt verwonnen:
 De jager beeft niet meer; de zwakke list grijpt moed;
 Geen leeuw baart, stervend', schrik; zelfs 't macht'loos knaapje nadert,
 En verwt zijn dart'le hand met stollend leeuwenbloed.
 Zoo — zoo wrong ook Natuur, door helden trouw veredeld,
 DE BÊRE! U, die geen roem van beulen hebt gebedeld,
 Voor Vaderland en kroost het wraakzwaard in de vuist;
 Maar — zoo, zoo trad, in 't eind, ook elken regt verrader
 Het bloedend offer der onwrikb're fierheid nader,
 En heeft den schijnb'ren val der waare deugd verguist.

Verguisd? Neen! reine deugd, Neen! helden grootheid
 Wekt eerbied, wekt ontzag, in 't vreeslijk uur der smart;
 De vesting, nu door 't bloed mijns helds besproeid, omvatte
 Al 't geen ooit dierbaar was aan zijn beminnend hart.
 Bloost, vuige slaven! 't bloed, dat vrij door hart en ad'ren
 Van Neêrlandsch helden stroomt, is 't heilig erf der vad'ren,
 Is 't wetboek der Natuur en 't recht des volks gewijd.
 Ja, slaaven! beeft terug! voor *Neêrland en Orange*
 Viel, bij het helden kroost van 't nooit volroemd *Brittanje*.
 DE BÊRE! op 't glorierijkst, uw zegepraal ten spijt.

De stem der menschheid, zoo gevoelvol, zoo welluidend,
 Ondanks de vreemste taal, van pool tot pool verstaan,
 Die stem moest ook de slaaf van *Bonaparte* ontroeren;
 Zijn hand vlocht om de zeist des doods nog Mirthenblaên
 DE BÊRE! wat uw ziel ooit in dit leven greefde,
 Gij gaaft uw jongsten snik toch in den arm der liefde;

In 't schaduw dal des doods ontsprong G O D S wellust beek :
 Ja daar — daar , waar de traan der stille aanbidding paereld ,
 Als morgenwaas der hoop , aan 't eind' der zichtb're waereld ;
 Daar daagde uw glorie zon , toen 't sterflijk stof bezweek .

Het doods dal word een hel , wen dweepzucht s' eeuw'gen liefde ,
 Wen dom vooroordeel G O D S ontferming trotsch verdenkt ;
 Maar — voor den Christen is 't een Paradijs , waar J E Z U S
 De deugd een palmtak , en 't berouw vergeving schenkt ;
 Gij beefde voor geen wraak . D E B Ê R E ! uw liefde werken
 Omzweefden , troostend , als op reine duivenvlerken ,
 Uw veege sponde ; Ja ! de liefde blijft bestaan !
 Der armen schutgeest kende uw weldoend mededoogen ;
 Hij zag de traanen , die g'ontfermend op deed droogen ,
 En schreef elke ed'le daad in G O D S gedenkboek aan .

Uw reine menschenmin getuigd , voor G O D en de Eng'len ,
 In 't groot vergeldings uur , eens J E Z U S broederschap ,
 En wischt uw laatste schuld uit s' Rechters vlamvend wetboek ;
 Gij streeft reeds voort , en vreugd' kroont U bij elken stap :
 Uw nagedacht'nis blijft de onsterflijkheid geheiligd ;
 Uw sluim'rende asch rust hier , voor 't wiss'lend lot beveiligd ,
 Tot U G O D S adem wekt ; des levens Engel spreid
 Zijn gouden vleug'len om uw stille grafzerk henen ;
 Uw schoonste Lijkzang is der armen troost'loos weenen ;
 Uw graflamp is de vlam der ed'le dankbaarheid .

G r a f f c h r i f t
O P D E
W E L E D E L E N G E B O R E N H E E R
C I P R I A N U S D E B Ê R E.

DE B E E R , *der braven vriend en held, rust in dit graf!*
Zijn dapperheid, zijn trouw, deed hem, vol wonden, sneeven;
Zijn naam, door Eng'land op der helden rol geschreven,
Dwingt eeuwig 't nageslacht en hulde en eerbied af.

A N D E R S :

DE B E E R , *onsterflijk door een glorie vollen dood,*
Rust hier verëerd zijn' asch, ó dankb're Bergenaren!
Heel Neêrland roemt zijn moed, bij 't klimmen der gevaren:
De Brit betreurd zijn lot, en noemt hem stout en groot.

A. R A U W S
Geb. van Overstraten.